

การระบุความเสี่ยง (ปีงบประมาณ ๒๕๖๗)
เทศบาลตำบลวังห้ว อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ปัจจัย/สาเหตุ	วิธีควบคุมความเสี่ยง
๑. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๓ (ปานกลาง) สีน้ำเงิน	<ul style="list-style-type: none"> - มีขั้นตอนในการจัดทำแผนหลายขั้นตอน ต้องผ่านคณะกรรมการหลายชุด ต้องรอเข้าสภาฯ เห็นชอบก่อนถึงจะนำแผนมาใช้ได้ - การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น อาจไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ และสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดประชุมคณะกรรมการให้ทราบถึงบทบาท หน้าที่ - ศึกษาเปรียบเทียบ และหนังสือสั่งการให้เข้าใจ
๒. การตรวจสอบอนุมัติ ฎีกาก่อนเบิกจ่ายเงิน	๔ (สูง) สีแดง	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดบุคลากรที่เป็นข้าราชการในการปฏิบัติหน้าที่โดยตรง - กฎหมาย ระเบียบ ที่ออกมาไม่มีความชัดเจนในการปฏิบัติ - หน่วยงานที่ออกกฎหมาย ระเบียบ ไม่มีการให้ความรู้ก่อนการบังคับใช้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ออกบริการรับชำระภาษีนอกพื้นที่ บริการถึงสถานที่ประกอบการ - จัดอบรมสัญจร ให้ความรู้ด้านการชำระภาษี พร้อมแจกสื่อประชาสัมพันธ์ และขอความร่วมมือผู้ใหญ่บ้าน ประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสายหอกระจายข่าว
๓. การจัดเก็บรายได้	๔ (สูง) สีแดง	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น - ผู้ประกอบการไม่มีเวลาออกมาชำระภาษี ณ ที่ทำการ อบต. 	<ul style="list-style-type: none"> - ประชุมให้ความรู้ ความเข้าใจในข้อระเบียบพัสดุฯ ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติเข้าใจถึงขั้นตอนวิธีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง - จัดส่งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเข้ารับการฝึกอบรมจากหน่วยงานต่าง ๆ

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ปัจจัย/สาเหตุ	วิธีควบคุมความเสี่ยง
๔. การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง	๔ (สูง) สีแดง	<ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจัดซื้อจัดจ้างแต่ละกอง ขาดความรู้ความเข้าใจในข้อระเบียบและวิธีการดำเนินการด้านพัสดุ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องออกหนังสือสั่งการ และแนวทางปฏิบัติมาบ่อย ไม่มีการซักซ้อมทำความเข้าใจให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติก่อนได้รับ 	<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบเช็คจำนวนวัสดุเป็นประจำ และลงบัตรคุมวัสดุให้ตรงกับวัสดุคงเหลือ - ในการเบิกแต่ละครั้ง กำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้เบิก ต้องทำใบเบิกทุกครั้ง เพื่อเป็นการคุมพัสดุ
๕. การสำรวจ ออกแบบและประมาณราคา	๓ (ปานกลาง) สีน้ำเงิน	<ul style="list-style-type: none"> - ปริมาณงานและความรับผิดชอบภารกิจของ อปท. มีมาก - ระเบียบกฎหมายฉบับใหม่ ออกมาบังคับใช้จำนวนมาก - มีการปรับเปลี่ยนระเบียบกฎหมายตลอดเวลา 	<ul style="list-style-type: none"> - สรรหาผู้มีความรู้ความสามารถ เฉพาะด้าน ตรงตามมาตรฐาน กำหนดตำแหน่งที่สามารถปฏิบัติงาน
๖. การบริหารงานบุคคล	๕ (สูงมาก) สีแดง	<ul style="list-style-type: none"> - ตำแหน่งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน มีไม่เพียงพอต่อปริมาณงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม
๗. การเบิกจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ป่วยเอดส์	๓ (ปานกลาง) สีน้ำเงิน	<ul style="list-style-type: none"> - การจ่ายเบี้ยเป็นเงินสด - สถานที่ที่ไปจ่ายอยู่ห่างไกล 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้การโอนเงินเข้าบัญชีผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ป่วยเอดส์ โดยตรง - คณะกรรมการเบิกจ่ายเงินต้องมีความรอบคอบสูง - ออกจ่ายเบี้ยยังชีพต้องไปจ่ายหลายคนเพื่อป้องกันเงินสูญหาย

๒. การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์ การประเมิน และการจัดระดับความเสี่ยง ที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของเทศบาลตำบลวังห้ว ซึ่งประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๒.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมิน เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง ระดับความรุนแรงของผลกระทบ และระดับของความเสี่ยง โดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และระดับความรุนแรงของผลกระทบไว้ ๕ ระดับ คือ น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง และสูงมาก ดังนี้

ประเด็นที่พิจารณา	ระดับคะแนน				
	๑ = น้อยที่สุด	๒ = น้อย	๓ = ปานกลาง	๔ = สูง	๕ = สูงมาก
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง					
ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ หรือข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน(ครั้ง)	๕ ปี/ครั้ง	๒-๓ ปี/ครั้ง	๑ ปี/ครั้ง	๑-๖ เดือน/ครั้ง ไม่เกิน ๕ ครั้ง/ปี	๑ เดือน/ครั้ง หรือมากกว่า
โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ความรุนแรงและผลกระทบ					
มูลค่าความเสียหาย	น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๐,๐๐๐- ๕๐,๐๐๐ บาท	๕๐,๐๐๐ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท	๑๐๐,๐๐๐ - ๕๐๐,๐๐๐ บาท	มากกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท
อันตรายต่อชีวิต	เดือดร้อน รำคาญ	บาดเจ็บ เล็กน้อย	บาดเจ็บ ต้องรักษา	บาดเจ็บสาหัส	เสียชีวิต
ผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ขององค์กร	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก

ส่วนระดับของความเสี่ยง จะพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบต่อความเสี่ยงขององค์กร ว่าจะก่อให้เกิดความเสี่ยงในระดับใด โดยกำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ได้แก่ สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ

ความรุนแรงของผลกระทบ	๕	๑	๒	๓	๔	๕	สูงมาก	
	๔	๑	๒	๓	๔	๕		สูง
	๓	๑	๒	๓	๔	๕		
	๒	๑	๒	๓	๔	๕		ต่ำ
	๑	๑	๒	๓	๔	๕		
		๑	๒	๓	๔	๕	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	

๒.๒ การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่าง ๆ และประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบหรือมูลค่าความเสี่ยงจากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้อ้างแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคน หรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

๑) พิจารณาโอกาส/ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ว่ามีโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใดตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒) พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบความเสี่ยง ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามีระดับความรุนแรง หรือมีความเสี่ยงเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒.๓ การวิเคราะห์ความเสี่ยง เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง และความรุนแรงของผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้วให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบความเสี่ยง ว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็นแผนภูมิความเสี่ยง แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน ซึ่งใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ความรุนแรงของผลกระทบ	๕	๔	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕	สูงมาก			
	๔	๓	๘	๑๒	๑๖	๒๐		สูง		
	๓	๒	๖	๙	๑๒	๑๕			ปานกลาง	
	๒	๑	๓	๔	๖	๑๐				ต่ำ
	๑	๑	๑	๑	๑	๑				
	๑	๒	๓	๔	๕					
	โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย									

๑) ระดับความเสี่ยงต่ำ คือ คะแนนระดับความเสี่ยง ๑-๕ คะแนน โดยทั่วไปความเสี่ยงในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ไม่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินงาน ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใด ๆ เพิ่มเติม

๒) ระดับความเสี่ยงปานกลาง คะแนนระดับความเสี่ยง ๖-๑๐ คะแนน เป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีแผนควบคุมความเสี่ยง ความเสี่ยงในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการจัดการเพิ่มเติม

๓) ระดับความเสี่ยงสูง คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๑-๑๖ คะแนน ต้องมีแผนลดความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงนั้นลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๔) ระดับความเสี่ยงสูงมาก คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๗-๒๕ คะแนน ต้องมีแผนลดความเสี่ยงและประเมินซ้ำ หรืออาจต้องถ่ายโอนความเสี่ยง

๓. การจัดการความเสี่ยง

เป็นการกำหนดแนวทางตอบสนองความเสี่ยง ซึ่งมีหลายวิธีและสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้รับผิดชอบ แต่วิธีการจัดการความเสี่ยงต้องคุ้มค่ากับการลดระดับผลกระทบ ที่เกิดจากรisk นั้น โดยทางเลือกหรือวิธีการจัดการความเสี่ยงประกอบด้วย ๔ แนวทางหลัก คือ

๑) การยอมรับ หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่ที่อยู่ ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใด ๆ เช่น กรณีที่มีความเสี่ยงในระดับไม่รุนแรงและไม่คุ้มค่าที่จะดำเนินการใด ๆ ให้ขออนุมัติหลักการรับความเสี่ยงไว้และไม่ดำเนินการใด ๆ แต่ควรมีมาตรการติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้น

๒) การลดหรือควบคุมความเสี่ยง หมายถึง การลดโอกาสที่จะเกิดขึ้น หรือลดความเสียหาย โดยการจัดระบบการควบคุม หรือเปลี่ยนแปลงขั้นตอนบางส่วนของกิจกรรมหรือโครงการที่นำไปสู่เหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยง เพื่อให้มีการควบคุมที่เพียงพอและเหมาะสม เช่น การปรับปรุงกระบวนการดำเนินงาน การจัดอบรมเพิ่มทักษะในการทำงาน และการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เป็นต้น

๓) การหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง หมายถึง ความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับและต้องจัดการให้ความเสี่ยงนั้นไปอยู่นอกเหนือจากเงื่อนไขการดำเนินงาน โดยมีวิธีการจัดการความเสี่ยงในกลุ่มนี้ เช่น การหยุดหรือยกเลิกการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้น

๔) การถ่ายโอนความเสี่ยง หมายถึง ความเสี่ยงที่สามารถโอนไปให้ผู้อื่นได้ เช่น การทำประกันภัย ประกันทรัพย์สิน กับบริษัทประกัน การจ้างบุคคลภายนอกหรือการจ้างบริษัทภายนอกมาจัดการในงานบางอย่างแทน เช่น งานออกแบบถนน อาคาร สิ่งปลูกสร้างต่างๆ

๔. การรายงานและติดตามผล

หลังจากจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและมีการดำเนินงานตามแผนแล้ว จะต้องมีการรายงานและติดตามผลเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมีเป้าหมายในการติดตามผล คือ เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงหรือไม่ โดยหน่วยงานต้องสอบถามดูว่า วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพดีให้ดำเนินการต่อไป หรือวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงดีควรปรับเปลี่ยน และนำผลการติดตามไปรายงานให้ฝ่ายบริหารทราบตามแบบรายงานที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้ กระบวนการสอบถามอาจกำหนดข้อมูลที่ต้องติดตาม พร้อมทั้งความถี่ในการติดตามผล โดยสามารถติดตามผลได้ใน ๒ ลักษณะ คือ

๑) การติดตามผลเป็นรายครั้ง เป็นการติดตามตามรอบระยะเวลาที่กำหนด เช่น ทุก ๓ เดือน ทุก ๖ เดือน ทุก ๙ เดือน หรือทุกสิ้นปี เป็นต้น

๒) การติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงาน เป็นการติดตามที่รวมอยู่ในการดำเนินงานต่างๆ ตามปกติของหน่วยงาน

๕. การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง

คณะทำงานบริหารความเสี่ยง จะต้องทำสรุปรายงานผลและประเมินผลการบริหารความเสี่ยงประจำปีต่อนายกเทศมนตรีตำบลนิคมกระเสียว เพื่อให้มั่นใจว่าเทศบาลตำบลวังห้ว มีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยง ที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดหา มาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการ อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และให้ห้องคัมมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมในการปฏิบัติงาน

๖. การทบทวนการบริหารความเสี่ยง

การทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวการบริหารความเสี่ยงในทุกขั้นตอน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาแผนงานในการบริหารความเสี่ยงให้ทันสมัยและเหมาะสมกับการปฏิบัติงานจริงเป็นประจำทุกปี